

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	35

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 2: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 3: Kira Süreleri Dolmasına Rağmen Ecrimisil Ödenmesi Suretiyle Kullanımına Devam Edilen Taşınmazlar.....	20
Tablo 4: Bakanlık Alacaklarının Tahsili İçin İmzalanan Sulh Sözleşmesi Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Fiili Durum.....	31
Tablo 5: Kira Sözleşmesi Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Fiili Durum.....	32

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Sporcu Ücretlerinden Tevkif Yoluyla Alınan Gelir Vergisi Üzerinden Belirlenen Payın Aktarıldığı Özel Hesaba Ait İşlemlerin Muhasebeleştirilmemesi, Hesaptaki Tutarların Nemalandırılmaması ve Hesaba Yapılan İadelere İlişkin İşlem Yapılmaması
2. Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklarla Yürütülmekte Olan Projeye İlişkin İşlemlerin İlgili Mevzuata Uygun Yapılmaması
3. Ülkemizde Yapılan Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonu İçin Oluşturulan Özel Hesaba İlişkin Mali İşlemlerin Bakanlık Mali Tablolarında Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Tahliyesinin Sağlanmaması ve Bu Taşınmazların Ecrimisil Bedeli Ödenmek Suretiyle Kullanımına İzin Verilmesi
2. Sorumluluğa İlişkin Tespit Yerine Getirilmeden Binaların Bakım ve Onarım İşlerinin İl Müdürlüklerince Yapılması
3. Bakanlık Mülkiyetindeki Stadyumlarda Düzenlenen Futbol Müsabakalarının Bilet Satış Hâsılatından Alınması Gereken Bakanlık Payının Tahakkuk ve/veya Tahsilinin Gerçekleştirilmemesi
4. Bakanlık Projelerine Ait Usul ve Esasların İl Müdürlükleri Tarafından Uygulanması Sırasında Şartnamelere Uygun Olmayan İş ve İşlemlerin Yapılması
5. Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması, Yardım Yapılacak Kulüplerin ve Tutarın Belirlenmesine İlişkin Düzenleme Bulunmaması
6. Spor Kulüplerinin Bakanlık ile İmzalamış Olduğu Sulh ve Kira Sözleşmesi Hükümlerine Uymamaları ve Sözleşmelerde Belirtilen Yaptırımların Bakanlık Tarafından Uygulanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilat yapısı, görev ve yetkileri 10 Temmuz 2018 tarihine kadar 03.06.2011 tarih ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükmünde Kararname ile; 10 Temmuz 2018 tarihinden itibaren ise 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir. Söz konusu Kararname ile daha önce Bakanlığa bağlı özel bütçeli kurumlar olan Spor Genel Müdürlüğü ile Yükseköğrenim Kredi Ve Yurtlar Kurumu Bakanlığın merkez teşkilatına dahil edilmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184'üncü maddesine göre Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaların tespiti amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,

b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak,

c) Gençlik çalışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,

ç) Gençlik çalışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek,

d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak,

e) Spor alanında uygulanacak politikaların tespit edilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, teşkilatlanma, federasyonların bağımsızlığı, spor tesisleri, eğitim, sponsorluk, sporcu sağlığının korunması, uluslararası organizasyonlarla ilgili çalışmaları koordine etmek, değerlendirmek ve denetlemek,

f) Spor kuruluşlarının kurulmasına ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları tespit etmek,

g) Gençlik ve spor kulüpleri ile başarılı sporcuları ve çalıştırıcıları desteklemek,

ğ) Yurt yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek, desteklemek ve yurt hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,

h) Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek,

ı) Bakanlık hizmetlerini destekleyici arsa ve arazi temin etmek, bina ve tesis yapmak, yaptırmak, satın almak, kiralamak, devretmek, devralmak ve bu hizmetlerle ilgili her türlü mali ve ekonomik girişimde bulunmak,

i) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Bakanlığa ayrıca 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu, 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu, 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun gibi farklı kanunlar ile verilmiş olan çok sayıda görev, yetki ve sorumluluk bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 185'inci maddesinde Gençlik ve Spor Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluştuğu belirtilmiş olup Bakanlığın teşkilat yapılanmasına aşağıda yer verilmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı merkezi Ankara'da olan genel bütçeli bir kuruluş olup, merkeze bağlı taşra teşkilatı olan Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri özel bütçelidir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın hizmet birimleri:

- Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü,
- Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,
- Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,

- Personel Genel Müdürlüğü,
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- Rehberlik ve Denetim Başkanlığı,
- Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- Sosyal İlişkiler ve İletişim Dairesi Başkanlığı,
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- Özel Kalem Müdürlüğü,
- İç Denetim Birim Başkanlığı.

Bağlı Kuruluşları

- Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

Taşra Teşkilatı

- Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri
- Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri

şeklindedir.

Gençlik ve Spor Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 2022 yılı itibarıyla toplam 70.476 personel bulunmaktadır. Bunun 13.952'si (%19,80'i) kadrolu devlet memuru, 12.796'sı (%18,16'sı) sözleşmeli personel, 43.728'i (%62,04'i) ise sürekli işçidir.

1.3. Mali Yapı

Gençlik ve Spor Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2022 yılı bütçesiyle Gençlik ve Spor Bakanlığında başlangıç ödeneği olarak 27.782.948.000,00 TL tahsis edilmiş olup bu tutar genel bütçenin %1,61'ine tekabül etmektedir. Bakanlığın 2022 mali yılı için nihai ödeneği ise 48.709.102.320,13 TL olup bu tutarın 48.543.273.865,03 TL'si harcanmıştır.

Bütçe Giderleri ve Ödenekler tablosuna göre 2022 yılı bütçe giderleri ve ödenek kullanımını aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Ekonomik Kod		2022 Başlangıç Ödeneği (TL)	2022 Revize Ödeneği(TL)	31.12.2022 İtibariyle Harcama(TL)	Gerçekleşme Oranı
01	Personel Giderleri	328.131.000,00	462.994.701,60	440.367.443,45	%95,11
02	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	53.827.000,00	73.726.935,00	73.319.400,26	%99,45
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	228.583.000,00	910.476.356,01	879.880.679,20	%96,64
05	Cari Transferler	15.366.658.000,00	29.556.598.095,05	29.514.953.415,68	%99,86
06	Sermaye Giderleri	2.254.035.000,00	5.347.729.832,47	5.279.008.265,44	%98,71
07	Sermaye Transferi	203.714.000,00	4.024.056.800,00	4.024.056.800,00	%100
08	Borç Verme	9.348.000.000,00	8.333.519.600,00	8.331.687.861,00	%99,98
Genel Toplam		27.782.948.000,00	48.709.102.320,00	48.543.273.865,00	%99,66

2022 yıl sonu itibariyle bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırması aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tablo 2: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Ekonomik Kod		2021	2022
		Yılsonu Gerçekleşme (TL)	Yılsonu Gerçekleşme (TL)
01	Vergi Gelirleri	317.578.026,08	473.842.418,61
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	537.493,90	533.249,76
04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	8.053.441.701,77	22.677.648.862,97
05	Diğer Gelirler	33.044.753,68	71.723.243,79
Toplam		8.404.601.975,43	23.223.747.775,13

Faaliyet sonuçları tablosuna göre ise; bakanlık faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı faaliyet gideri 63.126.340.601,88 TL, faaliyet geliri 36.617.532.016,36 TL, indirim, iade ve iskonto toplamı 24.895.239,33 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu 26.533.703.824,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 6'ncı maddesi ile taşra teşkilatının bütçesinin özel bütçe olduğu, geçici 10'uncu maddesinde ise 5018 sayılı Kanunun dış denetimle ilgili olanlar dışındaki hükümlerinin, gençlik ve spor il ve ilçe müdürlükleri hakkında uygulanmayacağı belirtilmiştir. Buna göre Bakanlığın taşra teşkilatı olarak teşkil edilen gençlik ve spor il-ilçe müdürlüklerinin mali faaliyetleri Bakanlığın bütçe ve muhasebe sistemi dışında yönetilmekte ve faaliyet sonuçları Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır.

Ülkemizde Yapılacak Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonlarına İlişkin Özel Hesap Yönetmeliği hükümleri uyarınca oluşturulan özel hesaba ilişkin mali işlemler Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır.

Sporcu Ücretlerinden Tevkif Yoluyla Alınan Gelir Vergisi Üzerinden Belirlenen Payın Özel Hesaba Aktarılması, Kullanılması ve Denetimi Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca oluşturulan özel hesaba ilişkin mali işlemler Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekli, yayımlanma süresi ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını

sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310’uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311’inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312’nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313’üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316’nci maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327’nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri çerçeve hesap planına uygun olarak Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Merkez Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,

- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan merkez teşkilatına ait bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın ve Bakanlık birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir. Bu kapsamda Bakanlık birimleri, birim çalışma yönergelerini hazırlayarak yayımlamış ve alt birimlerinin görevlerini bu yönergelerde açıkça belirlemişlerdir. Ancak bazı görev ve yetkilerin aynı anda birden fazla birim için tanımlandığı anlaşılmıştır. Kamu idaresinde, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca söz konusu Yönetmeliğin yayım tarihinden sonra göreve başlayan tüm personele "Kamu Etik Sözleşmesi" imzalatılarak özlük dosyasında arşivlenmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği ile liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından, Hassas Görev Belirleme Rehberi hazırlanarak Bakanlıktaki tüm birimlere dağıtılmıştır, ancak hassas görevlere ilişkin prosedürler tüm birimlerce hazırlanmamıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Bakanlıktaki bazı birimler tarafından, kurumsal veya iç kontrol riski ayrımı yapılmaksızın riskler belirlenmiş ve Risk Kayıt Formu ile Konsolide Risk Raporu düzenlenmiştir. Söz konusu formları düzenleyen birimlerce risklerin gerçekleşme ihtimali belirlenerek önem düzeyine karar verilmiştir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Kamu idaresindeki tüm birimlerde iş akış süreçlerinin düzenlenmesine ilişkin çalışmalar mevcut olup henüz tamamlanmamıştır. Bakanlıkta, faaliyetler, mali karar ve işlemler ile kontroller 5018 sayılı Kanun çerçevesinde farklı kişiler tarafından görevler ayrılığı ilkesi doğrultusunda yapılmaktadır. Ön mali kontrol biriminde görevli kişiler, görevler ayrılığı ilkesi gereği mali karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında ve ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda başkan ve üye olarak yer almamaktadırlar. Ancak İç Denetim Raporlarında birimler arasında görev çatışması olduğuna ilişkin tespitler bulunmaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı İmza Yetkileri Yönergesi 14.05.2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir, ancak tüm birimler tarafından iç yönerge hazırlanmamıştır. Bakanlıkta risklerin belirlenmesine ilişkin olarak çalışmalar mevcut olmakla birlikte çalışmalar tamamlanmamıştır. Kamu idaresinde, Risk Kayıt Formları ile Konsolide Risk Raporunu düzenleyen birimler tarafından sorumlu birim veya personel belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Gençlik ve Spor Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığınca, Ön Mali Kontrol Sistemi için, Gençlik ve Spor Bakanlığı Ön Mali Kontrol İşleri Yönergesi 11.02.2019 tarihli Bakan Oluru ile 01.01.2019 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu zamanında yayımlanmamıştır. 2022 yılına ilişkin hazırlanmış bir Eylem Planı bulunmamaktadır. 2023-2024 yılı Eylem Planı için çalışmalar devam etmektedir.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, çalışmaların henüz tamamlanmaması nedeniyle değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi

kurulmuş olup, tahsis edilen kadro sayısı 30 olmasına rağmen fiilen 15 iç denetçi ile faaliyetini yürütmektedir. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gençlik ve Spor Bakanlığı 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sporcu Ücretlerinden Tevkif Yoluyla Alınan Gelir Vergisi Üzerinden Belirlenen Payın Aktarıldığı Özel Hesaba Ait İşlemlerin Muhasebeleştirilmemesi, Hesaptaki Tutarların Nemalandırılmaması ve Hesaba Yapılan İadelere İlişkin İşlem Yapılamaması

Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisi üzerinden belirlenen payın aktarıldığı özel hesaba ilişkin muhasebeleştirme işlemlerinin yapılmadığı, özel hesapta yer alan tutarların nemalandırılmadığı ve hesaba iade edilen tutarlara ilişkin bir işlem yapılamadığı görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu’nun “Amatör sporun desteklenmesi” başlıklı Ek 12’nci maddesinde “*Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen*

ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisinden Gençlik ve Spor Bakanlığının talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanınca uygun görülen pay, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına açılacak özel hesaba Hazine ve Maliye Bakanlığınca aktarılır.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ise Sporcu Ücretlerinden Tevkif Yoluyla Alınan Gelir Vergisi Üzerinden Belirlenen Payın Özel Hesaba Aktarılması, Kullanılması ve Denetimi Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

Anılan Yönetmeliğe göre; öngörülen destek uygulamasından, amatör spor dallarında faaliyet gösteren, Gençlik ve Spor Bakanlığı veya Türkiye Futbol Federasyonuna tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ile Türkiye Futbol Federasyonu veya bağımsız spor federasyonlarına kayıt ve tescilini yaptıran sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri faydalanabilecektir.

Sporculara ödenen ücretler üzerinden tevkif edilen ve süresinde beyan edilmek suretiyle ödenen gelir vergisi tutarlarından, Gençlik ve Spor Bakanlığı’nın talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı’nca uygun görülen paylar, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına açılacak özel hesaba aktarılmakta; aktarılan bu tutarların %70’i ödenen vergi tutarlarıyla orantılı olarak amatör spor dallarında kullanılmak üzere ilgili işverenin özel hesabına, kalan %30’u ise Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre puanlama yapılarak şartları sağlayan spor kulüpleri ve sermaye şirketlerine aktarılmaktadır.

Yönetmeliğin “Özel hesabın oluşturulması ve kaynağı” başlıklı 6’ncı maddesinde; özel hesap gelirlerinin toplanmasını teminen Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından kamu sermayeli bankalarda ihtiyaca göre bir ya da birden fazla özel hesap açılacağı; bu hesaplara aktarılan tutarlar ile bu hesapta yer alan tutarların nemalandırılmasından elde edilen gelirlerin, özel hesapların kaynaklarını teşkil edeceği ve Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından açılan özel hesaplara ilişkin muhasebe işlemlerinin 17.10.2017 tarihli ve 30213 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yerine getirileceği belirtilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca; özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesinin ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılması ve özel hesaplara ilişkin mali işlemlerin ayrı bir mali

tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterilmesi gerekmektedir.

Özel hesaba ilişkin banka kayıtlarının incelenmesi neticesinde; özel hesabın açılış bakiyesinin 6.619.284,26 TL olduğu, hesaba yıl içerisinde 48.495.713,00 TL giriş ve 40.663.203,07 TL çıkış kaydı yapıldığı ve hesabın yılsonu bakiyesinin 14.451.794,19 TL olarak gerçekleştiği görülmüştür. Ancak bu tutarlara ilişkin olarak hiçbir muhasebe kaydı yapılmadığı ve hesapta kayıtlı tutarların nemalandırılmadığı anlaşılmıştır. Buna göre, özel hesaba ilişkin ilgili Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılması gereken muhasebe işlemlerinin tam ve doğru olarak yapılmadığı görülmüştür.

Diğer taraftan, Sporcu Ücretlerinden Tevkif Yoluyla Alınan Gelir Vergisi Üzerinden Belirlenen Payın Özel Hesaba Aktarılması, Kullanılması ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin “İşveren özel hesabının amaç dışı kullanılması” başlıklı 12’nci maddesinde; spor kulübü ve sermaye şirketi özel hesabına aktarılan tutarların amaç dışı kullanıldığının tespit edilmesi halinde, bu tutarların ilgili spor kulübü ve sermaye şirketinden mevzuatı uyarınca geri alınacağı ifade edilmiştir. Yönetmeliğin “Denetim” başlıklı 13’üncü maddesinde ise özel hesaba ilişkin bir yıl içerisinde yapılan tüm işlemlerin, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından belirlenecek komisyon veya komisyonlar tarafından yılda en az bir kez denetleneceği; denetimlerde, işveren özel hesabında toplanan kaynağın; belirlenen esaslar çerçevesinde ve Kanunun amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının ayrıntılı olarak değerlendirileceğine yer verilmiştir.

Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda, Kanunun amacına uygun kullanılmadığı anlaşılan 1.343.620,52 TL’nin iadesinin talep edildiği ve bu tutardan 421.147,39 TL’sinin iadesinin gerçekleştiği anlaşılmıştır. Ancak iade edilen tutarların nasıl kullanılacağına ilişkin Yönetmelikte bir hüküm bulunmadığından bu tutarlara ilişkin olarak idare tarafından işlem yapılamadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, söz konusu işlemlerin muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda yer almasının sağlanacağı ve nemalandırma işleminin yapılması konusunda gerekli tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir. Ancak Bakanlığın 2022 yılı mali tablolarının hazırlanmasına ilişkin süreç tamamlanmış olup tablolarda bu kapsamda bir işlem yapılmadığı dolayısıyla bulgu konusu tespitler açısından mali tabloların tam, doğru ve güvenilir veri üretmediği anlaşılmıştır.

Buna göre, özel hesaba ilişkin muhasebe işlemlerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirilerek kayıtlarda ve mali tablolarda yer almasının sağlanması, özel hesabın kaynağını oluşturan öğelerden sayılan nemalandırma işleminin yapılması ve amaç dışı kullanım nedeniyle geri alınan tutarların nasıl kullanılacağına ilişkin Yönetmelikte gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklarla Yürütülmekte Olan Projeye İlişkin İşlemlerin İlgili Mevzuata Uygun Yapılmaması

Uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla ve Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen projeye ilişkin banka hesaplarının Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinde öngörülen bankada açılmadığı, projede kullanılan özel hesapların muhasebe birimi dışında açıldığı, döviz cinsi tutarlar için değerlendirme işlemi yapılmadığı ve proje kapsamında gönderilen tutarların nemalandırılmadan vadesiz hesapta tutulduğu görülmüştür.

Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla yürütülmekte olan projelerin incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Projeye ilişkin banka hesaplarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan bankada açılmadığı görülmüştür.

08.03.2019 tarihli ve 30708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinin 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde;

“Dış alımlar veya yurt dışından temin edilen krediler nedeniyle döviz cinsinden ödeme veya yükümlülükleri olması ve/veya Avrupa Birliği tarafından sağlanan ve döviz cinsinden izlenmesi gereken hibe anlaşmaları ile çeşitli faaliyetler kapsamında uluslararası kuruluşlar tarafından hesaplarına döviz cinsi aktarım yapılması durumunda sadece bu işlemlerle sınırlı olmak ve anlaşmalardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla TCMB veya muhabiri olan bankada vadeli veya vadesiz döviz tevdiat hesabı açtırır.” denilmektedir.

Yapılan incelemede; Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen “Mülteci ve Türk Gençleri Arasında Spor Yoluyla Sosyal Uyumun ve Katılımın Güçlendirilmesi Projesi”ne ilişkin banka hesaplarının Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi nezdinde açıldığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve diğer uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla yürütülen projeler için Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez

Bankası veya yurtiçi muhabiri olan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi nezdinde hesap açılması gerekmektedir.

b) Projede kullanılan hesapların muhasebe birimi tarafından açılmadığı görülmüştür.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Proje hesabını tutan muhasebe birimi tarafından her proje için banka nezdinde özel hesap açtırılır. Projeye yönelik her türlü harcama, proje yürütücüsünün vereceği talimat üzerine proje özel hesaplarını tutan muhasebe birimi tarafından proje kapsamında açılan banka hesabından yapılır.*" hükmü yer almaktadır.

Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Sosyal Uyum ve Gençlik Katılımı Projesi" için muhasebe birimince proje numarası alınarak banka hesabı açtırılmış olup, muhasebe işlemleri muhasebe birimince gerçekleştirilmektedir. Ancak "Mülteci ve Türk Gençleri Arasında Spor Yoluyla Sosyal Uyumun ve Katılımın Güçlendirilmesi Projesi" için banka hesabı muhasebe birimi yerine Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından açtırılmıştır.

Her proje için banka nezdinde özel hesabın, proje hesabını tutan muhasebe birimince açtırılması ve projeye yönelik her türlü harcamanın muhasebe birimi tarafından bu hesaptan yapılması gerekmektedir.

c) Proje kapsamında gönderilen hibe döviz tutarları için değerlendirme işlemi yapılmadığı görülmüştür.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "*Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi*" başlıklı 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde;

"Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Buna göre, projeler kapsamında gönderilen hibe döviz tutarları için değerlendirme işlemi yapılması ve bu tutarlarda meydana gelen artış veya azalışların muhasebe kayıtlarına

yansıtılması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede hesaplarda bulunan tutarlar için değerlendirme işleminin yapılmadığı görülmüştür.

Proje karşılığı gönderilen hibe tutarları için değerlendirme işlemlerinin Yönetmeliğe uygun şekilde yapılması gerekmektedir.

d) Proje karşılığı gönderilen hibelerin, nemalandırılmadan vadesiz hesapta tutulduğu görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde;

“Kurumların mevduat, ters repo ve katılma hesabı olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için uygulanacak vadeli mevduat ve ters repo faiz oranı ile katılma hesabı beklenen/tahmini getiri oranı, Ek-1’de yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamaz.”

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik’in 5’inci maddesinin ikinci fıkrasında;

“Proje yürütücüsü, harcamaların proje şartları ve amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmasından, kamu idaresine ve kaynağı sağlayan kuruluşa hesabını vermekten, proje kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmamasından doğacak her türlü zararın tazmininden sorumludur.” denilmektedir.

Buna göre proje kapsamında gönderilen tutarlardan uzun sürelerle kullanılmayanların vadeli hesapta nemalandırılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Olimpik Mülteci Vakfı tarafından Mülteci ve Türk Gençleri Arasında Spor Yoluyla Sosyal Uyum ve Katılımın Güçlendirilmesi Projesinin ikinci fazı için gönderilen 864.637,00 USD'nin yaklaşık 5 ay nemalandırılmadan vadesiz hesapta tutulduğu görülmüştür.

Proje kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için proje kapsamında gönderilen tutarlardan kısa vadede harcanması öngörülmeyenlerin vadeli hesapta nemalandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Korunmasız Gençleri Daha İyi ve Kapsayıcı Spor ve Gençlik Alt Yapısıyla Güçlendirilmesi

Projesi"ne ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır. Ancak bulgu konusu proje Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen “Mülteci ve Türk Gençleri Arasında Spor Yoluyla Sosyal Uyumun ve Katılımın Güçlendirilmesi Projesi” olup cevapta bu projeye ilişkin bir açıklama yapılmadığı görülmüştür. Diğer taraftan kamu idaresi cevabında Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü tarafından gerekli değerlendirme işlemlerinin gerçekleştirildiği ifade edilmiş ise de bulgu konusu projeye ait hesaplarda bulunan tutarlar için değerlendirme işlemi yapıldığına ilişkin bir muhasebe kaydı bulunmadığı anlaşılmıştır.

Buna göre; Avrupa Birliği ve uluslararası fonlardan sağlanan kaynaklarla yürütülen projelere ilişkin banka hesaplarının Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinde öngörülen bankada ve muhasebe birimi tarafından açılması, döviz cinsi tutarlar için değerlendirme işlemi yapılması ve proje kapsamında gönderilen tutarlardan kısa vadede harcanması öngörülmeyenlerin vadeli hesapta nemalandırılması gerekmektedir.

BULGU 3: Ülkemizde Yapılan Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonu İçin Oluşturulan Özel Hesaba İlişkin Mali İşlemlerin Bakanlık Mali Tablolarında Yer Almaması

Ülkemizde yapılan uluslararası gençlik ve spor organizasyonu için oluşturulan özel hesaba ilişkin mali işlemlerin Bakanlık mali tablolarında yer almadığı ve bu işlemler için ayrı bir mali tablo oluşturulduğu görülmüştür.

Ülkemizde yapılacak uluslararası gençlik ve spor organizasyonlarının giderlerinde kullanılmak üzere oluşturulacak özel hesabın, yönetimi, işleyişi, özel hesaptaki tutarların harcanması, nemalandırılması ve özel hesaba ilişkin diğer usul ve esaslar 04.03.2021 tarihli ve 31413 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ülkemizde Yapılacak Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonlarına İlişkin Özel Hesap Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Yönetmelik’in; 12’nci maddesinde muhasebe işlemlerinin Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

17.10.2017 tarihli ve 30213 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik’in;

4’üncü maddesinde muhasebe birimi kavramının, kamu idaresinin muhasebe

hizmetlerinin yürütüldüğü birimi veya birimleri ifade ettiği,

6'ncı maddesinin birinci fıkrasında özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesinin ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılacağı, dördüncü fıkrasında özel hesaptan yapılan harcamaların bütçe gelir ve bütçe gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin gelir ve gider hesaplarına kaydedileceği, altıncı fıkrasında özel hesaplara ilişkin mali işlemlerin kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir mali tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterileceği,

8'nci maddesinde ise özel hesap uygulamasının sona ermesi halinde özel hesapta kalan tutarın ilgili mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedileceği ve banka hesabının kapatılacağı,

ifade edilmiştir.

Buna göre; özel hesaba ilişkin muhasebe işlemlerinin Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik'in 6'ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca kamu idaresinin muhasebe birimince yapılması ve aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinin altıncı fıkrası uyarınca bu işlemlerin kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede 9-18 Ağustos tarihleri arasında Konya'da gerçekleştirilen spor organizasyonuna ilişkin muhasebe işlemlerinin Genel Koordinatörlük bünyesinde oluşturulan muhasebe birimi tarafından gerçekleştirildiği görülmüştür. Özel hesaba 2021 ve 2022 yıllarında Bakanlık bütçesinden toplam 240.250.000,00 TL kamu kaynağı transfer edilmiş, tasfiye işlemlerinin tamamlanmasından sonra bu tutardan bakiye 2.757.329,61 TL Bakanlık hesaplarına aktarılmıştır. Organizasyona ilişkin olarak Bakanlık mali tablolarında sadece özel hesaba aktarılan kamu kaynağına ve oyunların tamamlanmasından sonra Bakanlığa iade edilen tutara ilişkin transfer harcaması mahiyetinde kayıt bulunduğu, özel hesap kapsamında gerçekleştirilen mali işlemlerin ayrıntısının ayrı bir mali tablo ile raporlandığı tespit edilmiştir.

Bakanlık mali tabloların incelenmesinden organizasyon kapsamında harcanan tutarın (240.250.000,00-2.727.329,61) 237.492.670,39 TL olduğu, Koordinatörlük bünyesindeki muhasebe birimi tarafından oluşturulan mali tablolara göre ise 244.183.874,90 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılık, organizasyon kapsamında katılımcı olimpiyat komitelerinden katılım ücreti olarak tahsil edilen tutarların, özel hesapta kayıtlı tutarların nemalandırılmasından

kaynaklı faiz gelirlerinin ve döviz cinsi tutarların satışından kaynaklı kur farklarının sadece Genel Koordinatörlük bünyesindeki muhasebe birimi tarafından oluşturulan tablolarda yer almasından kaynaklanmaktadır.

Diğer taraftan Genel Koordinatörlük bünyesindeki muhasebe birimi tarafından oluşturulan tablolardan 01.01.2022-31.12.2022 tarihli Mizanın incelenmesi neticesinde; 150 Malzemeler hesap kodu altında 49.617.328,27 TL, 255 Demirbaşlar hesap kodu altında 14.704.784,73 TL tutarında kayıt bulunduğu, organizasyonda kullanılan tesisler için yüksek tutarda bakım onarım gideri yapıldığı görülmüştür. Ancak ayrı bir mali tablo üretilmesi nedeniyle Bakanlık mali tablolarında, malzemeler, demirbaş malzemeleri ile tesislerin bakım ve onarımı için yapılan harcamaların ilgili varlık hesapları ile ilişkilendirilmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özel hesaba ilişkin iş ve işlemlerin “Ülkemizde Yapılacak Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonlarına İlişkin Özel Hesap Yönetmeliği” kapsamında yürütüldüğü ve ilgili mevzuatta mali işlemlerin Bakanlık mali tablolarına eklenmesine ilişkin bir hüküm bulunmadığı ifade edilmekte ise de yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere ilgili mevzuat hükümleri uyarınca özel hesaplara ilişkin mali işlemlerin kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir mali tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen hususların Bakanlık mali tablolarına intikali için oyunlar koordinatörlüğünden alınan mali tabloların Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderileceği ifade edilmiş ise de Bakanlığın 2022 yılı mali tablolarının hazırlanmasına ilişkin süreç tamamlanmış olup tablolarda bu kapsamda bir düzeltme yapılmadığı anlaşılmıştır.

Buna göre, spor organizasyonuna ilişkin oluşturulan özel hesaba ilişkin mali işlemlerin kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterilmemesi, Bakanlık mali tablolarının bu açıdan güvenilir ve doğru veri üretmemesine sebep olmuştur.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Tahliyesinin Sağlanmaması ve Bu Taşınmazların Ecrimisil Bedeli Ödenmek Suretiyle Kullanımına İzin Verilmesi

İl müdürlüğü mülkiyetinde olup gerçek/tüzel kişilere kiralanan taşınmazlara ilişkin kira sözleşme süreleri dolduğu halde kullanımın devam ettiği, bu suretle işgalci konumuna gelen kişilerin taşınmazdan tahliyesinin sağlanmadığı ve bu kullanımlar için hesaplanan ecrimisilin süreklilik halini alarak kira sözleşmesi yerine geçtiği görülmüştür.

Bakanlığın mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ve/veya üzerindeki yapı ve tesislerin kiralanması ile ecrimisil ve tahliye işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Ecrimisil, Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan taşınmaz ve/veya üzerindeki tesislerin Genel Müdürlüğün izni dışında gerçek veya tüzel kişilerce işgal veya tasarruf edilmesi sebebiyle, Genel Müdürlüğün bir zarara uğrayıp uğramadığına veya işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın Genel Müdürlükçe talep edilen tazminat olarak tanımlanmıştır. Yine aynı maddede kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın, Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan taşınmaz ve/veya üzerindeki tesislerin zilyetliğini, yetkili kılınmış birimlerin izni dışında eline geçiren, elinde tutan veya her ne şekilde olursa olsun bu taşınmazı ve/veya üzerindeki tesisleri kullanan veya tasarrufunda bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin İşgalci (fuzuli şağil) olduğu belirtilmiştir.

Kira işlemleri Yönetmelik'in 75 ve 79'uncu maddeleri arasında düzenlenmiş olup bu maddelerde özetle;

- Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan taşınmaz ile üzerinde bulunan tesisleri, ihale yapmak suretiyle, gerçek kişiler ile 75'inci maddesinin birinci fıkrası ve 71 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamı dışında kalan tüzel kişilere bedeli karşılığında kiralayabileceği,

- Kira süresinin on yıldan çok olamayacağı, üç yıldan fazla süreyle kiraya verme işlerinde önceden Bakandan izin alınacağı ve kira sözleşmesinin sürenin bitimiyle sona ereceği, hüküm altına alınmıştır.

Tespit, ecrimisil ve tahliye işlemleri ise Yönetmelik'in 80 ve 83'üncü maddeleri arasında düzenlenmiş olup bu maddelerde özetle;

- Kiraya verilen taşınmazlarda sözleşmenin bitiminden sonra kullanımın devam etmesi hâlinde, varsa sözleşme veya resmî senetteki hükme göre işlem yapılacağı, aksi takdirde işgalciler hakkında ecrimisil bedeli tespit, takdir ve tahsilâtı yapılacağı,

- Fuzuli şağilin işgal veya tasarruf ettiği taşınmazdan tahliyesinin herhangi bir nedenle sağlanamamış olmasının, aynı taşınmazdan ikinci ve müteakip defa ecrimisil istenmesine engel teşkil etmediği,

- Ecrimisilin tahsil edilmesinin taşınmazdaki kullanımın devamı hakkını vermediği,

- Kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlardan süresi dolduğu hâlde tahliye edilmeyen taşınmazların tahliyesinin, il müdürlüğünün talebi üzerine, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre sağlanacağı ve taşınmazın, il müdürlüğünce görevlendirilecek memurlara boş olarak teslim edileceği,

ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde; Bakanlığın mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile üzerinde bulunan tesislerin üçüncü kişilerin kullanımına verilmesinde esas olan, bu yerlerin Yönetmelik'te belirlenen usuller çerçevesinde kiralanmasıdır. Kiraya verilen taşınmazlarda sözleşmenin bitiminden sonra kullanımın devam etmesi hâlinde sözleşmede aksine bir hüküm yoksa işgalciler hakkında ecrimisil bedeli tespit edilmesi ve ayrıca işgalcinin 3091 sayılı Kanun hükümlerine göre taşınmazdan tahliyesinin sağlanması gerekmektedir. İşgal edilen taşınmaz için tespit edilen ecrimisil bedelinin tahsil edilmesinin taşınmazın kullanımına devam hakkını vermediği başka bir ifadeyle taşınmazın kiralama yerine ecrimisil uygulanması suretiyle kullandırılmayacağı açıktır.

Yapılan incelemeler neticesinde; ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere kira sözleşme süreleri dolan bazı taşınmazların, tespit edilen ecrimisil bedelinin ödenmesi suretiyle kiracılar tarafından uzun süreler ile kullanımına devam edildiği ve işgalcilerin 3091 sayılı Kanun hükümlerine göre taşınmazdan tahliyesinin sağlanması için herhangi bir girişimde bulunulmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 3: Kira Süreleri Dolmasına Rağmen Ecrimisil Ödenmesi Suretiyle Kullanımına Devam Edilen Taşınmazlar

Kiraya Verilen Tesisin Adı	Sözleşme Başlangıç Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi	Kiracı /Müstecir Adı
----------------------------	---------------------------	-----------------------	----------------------

Çatalca Kaleiçi Sentetik Futbol Sahası	28.04.2020	28.04.2021	... Derneği
Vefa Stadı Yanı (Halı Saha)	26.10.2020	17.04.2022	... İnş. Otom. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Silivri 2 Katlı Lokal Binası	16.08.2016	16.08.2019	... Kulübü
Şile Spor Tesisleri (Halı Saha)	1.07.2020	4.02.2022	...
Moda Lokal Binası	22.03.2020	22.03.2021	... Derneği
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.			

Yukarıda ifade edildiği üzere ecrimisil, Devletin özel mülkiyetinde veya tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların, idarenin zarara uğrayıp uğramadığına ve işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın gerçek/tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şağil karşılığı tahsil edilen bir bedeldir. Bu bedelin ödenmesi taşınmazdaki kullanım hakkının devamı yönünde kazanılmış bir hak tesis etmeyeceği gibi işgalcinin 3091 sayılı Kanun hükümlerine göre taşınmazdan tahliyesinin sağlanması hususunda sorumlulara verilen görevin yerine getirilmemesi için bir gerekçe olamayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; sözleşme süresi sona eren ve süre uzatımı verilmeyen kiralama ve tahsis işlemlerinde ecrimisil bedeli ödenmek suretiyle kullanımına izin verilmemesi hususunda İl Müdürlüklerinin bilgilendirileceği ifade edilmiş ise de bulgu konusu taşınmazlardan işgalci konumundakilerin tahliyesinin sağlandığına ilişkin bir belge sunulmadığı görülmüştür.

Buna göre, Bakanlığın mülkiyetinde bulunan taşınmazları kiralayan ancak kira sözleşme süreleri sona ermesine rağmen kullanıma devam etmek suretiyle işgalci konumuna gelen gerçek/tüzel kişilerin taşınmazdan tahliyelerinin sağlanması, ecrimisil uygulamasının süreklilik arz edecek ve kiralama işleminin yerine geçecek biçimde kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 2: Sorumluluğa İlişkin Tespit Yerine Getirilmeden Binaların Bakım ve Onarım İşlerinin İl Müdürlüklerince Yapılması

Bakanlık tarafından gerçek ve tüzel kişilerden kiralanan ya da ihale suretiyle yaptırılıp mülkiyeti İdareye ait olan gençlik merkezi, spor salonu ve benzeri binalarda kullanım hatalarından ya da rutin bakım ve düzeltme sorumluluğundan kaynaklanıp kaynaklanmadığı tespit edilmeden, mülk sahipleri ya da yüklenici sorumluluğuna girebilecek işlerin de İl Müdürlükleri tarafından yapıldığı görülmüştür.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 303'üncü maddesinde kiraya verenin, kiralananın

kullanımıyla ilgili olmak üzere, kendisi veya üçüncü kişi tarafından yapılan yan giderlere katlanmakla yükümlü olduğu, 305'inci maddesinde kiralananın sonradan ayıplı duruma gelmesi durumunda kiracının, kiraya verenden ayıpların giderilmesini veya kira bedelinden ayıpla orantılı bir indirim yapılmasını ya da zararının giderilmesini isteyebileceği belirtilmektedir. Kanun'un 316'ncı maddesinde; kiracının, kiralananı, sözleşmeye uygun olarak özenle kullanmakla yükümlü olduğu, 318'inci maddesinde ise kiracının kendisinin gidermekle yükümlü olmadığı ayıpları kiraya verene gecikmeksizin bildirmekle yükümlü olduğu ve aksi takdirde bundan doğan zarardan sorumlu olacağı hüküm altına alınmaktadır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesinde yapım işlerinde yüklenici ve alt yüklenicilerin, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan kesin kabul onay tarihinden itibaren on beş yıl süreyle sorumlu olduğu ve bu zararın genel hükümlere göre kendilerine ikmal ve tazmin ettirileceği ifade edilmektedir. Genel hükümlerin belirlendiği 6098 sayılı Kanun'un 477'inci maddesinde ise eserin kabulünden sonra yüklenicinin kasten gizlenen ve usulüne uygun gözden geçirmede fark edilmeyecek ayıplardan sorumluluğunun devam ettiği, eserdeki ayıbın sonradan ortaya çıkması halinde iş sahibinin bu durumu yükleniciye bildirmemesinin sorumluluğu ortadan kaldırdığı belirtilmektedir.

Bakanlık taşınmazları arasında yer alan binalar gerçek ve tüzel kişilerden kiralanmak ya da mevcut arsanın üzerine ihale yapılarak inşa ettirilmek suretiyle edinilmektedir. Kiralanan binalarda kiraya veren ve kiracı arasındaki hukuki ilişkiler 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre sürdürülmekte, yapım işi kapsamında inşa ettirilen binalarda ise yüklenici ve mal sahibi arasındaki hukuki ilişkiler bu Kanun'a ilave olarak 4735 sayılı Kanun'a göre yürütülmektedir.

İki Kanun'da da tarafların sorumluluklarına ilişkin maddeler değerlendirildiğinde, yapıların fen ve sanat kurallarına göre yapılması ve sorunsuz olarak fiilen kullanıma hazır halde bulunması sorumluluğunun, kiralayan ve yüklenici uhdesinde olduğu anlaşılmaktadır. Yapılardaki ayıp ve bozulmaların bir kısmı ise kullanım hatalarından ya da kullanıcının rutin bakım ve onarımları yapmamasından kaynaklanabilmektedir ki bu haller özensiz kullanım olarak nitelendirileceğinden bu noktada kiralayan ya da yüklenicinin sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu sebeple binalar için yapılan harcamaların niteliklerinin ve buna bağlı olarak kimin sorumluluğunda olduğunun ortaya konması önem arz etmektedir.

Yapılan incelemelerde; kiralanın veya mülkiyeti idareye ait binalar için yapılan bazı işlerin kiralayan ya da yüklenici tarafından yapılması gereken işler olduğu ancak bu

sorumluluğun tespitine, karşı tarafa bildirimine ve giderilmesine dair bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir. Binaların kullanımına engel nitelikteki ayıpların, özensiz kullanımdan mı yoksa olağan yıpranmadan mı kaynaklandığı, fen ve sanat kurallarına göre yapılması gereken imalatların eksik/hatalı yapılıp yapılmadığı ortaya konulmadan, doğrudan İl Müdürlükleri tarafından giderilmesi, bu harcamaların sonradan karşı tarafa rücu edilme imkânını da ortadan kaldırmaktadır. Zira mevzuatta buna ilişkin şekil şartları belirlenmekte, yapılan uygulama bu şartların yerine getirilmesine engel olmaktadır.

Taşınmazlara ilişkin yapılan harcamalarda; asansörlere ait elektrik tesisatlarının yenilenmesi, bina çatılarına su yalıtımı yapılması, kanalizasyon ve yağmur suyu hatlarının yenilenmesi, jeneratör ve kompresör benzeri demirbaşların tamiri, sıhhi tesisata ait boru ve parçaların değiştirilmesi gibi hususların genellikle arz ettiği görülmektedir. Bu tür işlerde oluşan kullanıma engel ayıpların birçoğunun fen ve sanat kurallarına göre yapılmayan imalat ya da olağan kullanım ve yıpranma niteliğinde olabileceği açıktır. Örneğin, bir binanın çatısının akması imalat sırasında yalıtımının eksik ya da hatalı yapılmasından, kanalizasyon hatlarının taşması binaya uygun kapasitede alt yapı yapılmamasından, sıhhi tesisatta kaçak ya da arıza olması ise yanlış imalat ya da tesisatın kullanım ömrünü tamamlamasından kaynaklanabilmektedir. Bu durumda, harcamaların kiraya veren ve yükleniciler tarafından karşılanması gerekmektedir.

Söz konusu binalardaki ayıpların kimin sorumluluğunda olduğu, bazen açıkça ortaya konulacak netlikte olmayıp teknik ve bilirkişi incelemesi gerektirmektedir. Böyle durumlarda taraflar arasında hukuki ihtilaf oluşmakta ve konusuna göre yargı yerlerinde çözüm aranmaktadır. Bu ihtilaflara ilişkin verilen kararlarda müşterek husus, ayıbın neden kaynaklandığının tespiti ve sorumluluğun buna göre belirlenmesi gerektiğidir.

Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 2016/2233 Esas ve 2016/3110 Karar sayılı ilamıyla benzer olaya ilişkin verdiği kararda; kiralananın kullanıldığı süre ve kullanım amacı gözetildiğinde yıpranma ve eskimelerin olmasının normal olduğu, kiracının sözleşmeye uygun olağan kullanım dolayısıyla oluşan eskime ve bozulmalardan sorumlu olmayıp münhasıran kötü kullanım ve zarardan sorumlu olduğu ve bilirkişi raporunun bu husus dikkate alınarak hazırlanması gerektiği belirtilmiştir.

Sayıştay Temyiz Kurulu ise 28.02.2018 tarih ve 44140 sayılı Kararında; ortaya çıkan bozukluğun proje ve eklerine, yapı tekniği ve mühendislik kurallarına, uyulması zorunlu yapı standartları ve mevzuata aykırılıktan kaynaklanmış olduğuna ilişkin somut bir tespit

yapılmadan on beş yıllık süre içerisinde ortaya çıkan her türlü aşınma, eskime ve bozulmalardan yükleniciyi sorumlu tutmanın hakkaniyete aykırı olacağını ifade etmiştir.

Kamu idaresi göndermiş olduğu cevapta, taraflarınca yaptırılan binalarda 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gereği yüklenicilerin taşıyıcı sistem dışındaki sorumluluğunun 2 yılla sınırlı olduğunu ve rüzgar, yağmur ve benzeri durumlarda oluşan hasarların İl Müdürlüklerince giderildiğini belirtmişlerdir. Ancak 4708 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi uyarınca kamuya ait yapı ve tesisler bu Kanun'a tabii bulunmamaktadır. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanun'un 30'uncu maddesinde ise yüklenicilerin sorumluluğu kesin kabul onay tarihinden itibaren 15 yıl olarak belirlenmektedir. Bu durumda afet olarak nitelendirilemeyecek bir doğa olayı karşısında oluşan hasarların teknik bir inceleme olmaksızın il müdürlüğü tarafından giderilmesi mevzuata uygun bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında ayrıca, kiralanan binalarda kullanımdan kaynaklanmayan bakım ve onarımların kiralayan tarafından yaptırıldığı ya da il müdürlüğü tarafından yapılan harcamanın kira bedelinden mahsup edildiği belirtilmektedir. Ancak yapılan denetimlerde istisnalar dışında böyle bir uygulamanın olmadığı, özellikle görece düşük tutardaki harcamaların sorumluluğa ilişkin bir tespit yapılmadan il müdürlüğü bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, kiralanan yahut ihale suretiyle yaptırılan binalara ilişkin bakım onarım harcamalarının, yüklenici/kiralayan sorumluluğunda olup olmadığına ilişkin inceleme ve değerlendirme yapılmaksızın İl Müdürlükleri tarafından yaptırılması yönündeki genel uygulamaya son verilmesi ve kullanımdan kaynaklı olanlar dışındaki harcamaların yüklenici/kiralayan tarafından yaptırılmasının sağlanması gerekmektedir

BULGU 3: Bakanlık Mülkiyetindeki Stadyumlarda Düzenlenen Futbol Müsabakalarının Bilet Satış Hâsılatından Alınması Gereken Bakanlık Payının Tahakkuk ve/veya Tahsilinin Gerçekleştirilmemesi

Bakanlık mülkiyetindeki stadyumlarda düzenlenen futbol müsabakalarından elde edilen hasılat rakamlarının genel olarak bilet satışlarını gerçekleştiren Banka tarafından İl Müdürlüklerine bildirilmediği, buna bağlı olarak bilet satış hasılatı üzerinden alınması gereken %7 oranındaki Bakanlık payının tahakkuk işlemlerinin gerçekleştirilemediği, çeşitli yollarla elde edilen verilere göre tahakkuku gerçekleştirilen tutarların kontrolünün yapılmadığı ve tahakkuk ettirilen tutarların tahsilinin sağlanamadığı görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 14'üncü maddesinde Gençlik ve Spor Bakanlığının gelirleri belirtilmiş olup spor müsabakalarından alınacak paylar da Bakanlığın gelirleri arasında sayılmıştır. Kanun'un 16'ncı maddesinde müsabakalardan elde edilen hasılatın dağıtımına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede çıkarılan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sportif Müsabaka ve Gösteri Hasılatının Dağıtımına Dair Yönetmelik'in 8'inci maddesinde; Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı tarafından Genel Müdürlüğe ait tesislerde düzenlenen resmi ve özel profesyonel her türlü futbol müsabakalarında ve yurt içindeki temsili ve milli futbol müsabakalarında bilet satışlarında elde edilen hasılatın hesap ve dağıtımının 7'nci madde ve Ek-2 tablo esaslarına göre yapılacağı, buna göre müsabakaların net hasılatının %7'sinin Genel Müdürlük payı olarak Genel Müdürlük hesabına gönderileceği hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme Gençlik ve Spor Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü ile Türkiye Futbol Federasyonu arasında düzenlenen 02.04.2021 tarihli protokolün 7'nci maddesinde de kabul edilmiştir.

Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde seyir alanlarına girişi sağlayacak elektronik biletlerin satışı, ilgili düzenlemeler uyarınca 14.04.2014 tarihinden bu yana ... A.Ş. tarafından gerçekleştirilmektedir. Ancak yapılan incelemeler neticesinde; Bankanın hasılat bilgilerini il müdürlükleri ile paylaşımını zorunlu kılan bir mevzuat bulunmadığı ve bu bilgilerin Banka tarafından il müdürlükleri ile paylaşılmadığı veya eksik paylaşıldığı anlaşılmıştır. Diğer taraftan hasılat bilgilerinin spor kulüpleri tarafından da Bakanlığa bildirilmediği, paylaşılan bilgilerin ise Bakanlıkça doğrulanma kabiliyetinin bulunmadığı görülmüştür.

Ayrıca il müdürlükleri tarafından çeşitli yollarla elde edilen hasılat rakamları üzerinden hesaplanan ve tahakkuk ettirilen %7 oranındaki payın tahsilinin çoğunlukla gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir. 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun 24'üncü maddesinde; Bakanlığın spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinden kesinleşmiş olan her türlü spor müsabaka ve gösterilerinde bilet satışlarından elde edilen hasılat payının, bu kulüplerin ve şirketlerin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim hakkı alacaklarından, diğer tüm alacaklardan öncelikli olarak tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla bilet satış hasılatlarına ilişkin tahakkuk ettirilen tutarların tahsili için borçlu kulüplerin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim hakkı alacaklarının takibi ve bu alacakların yeterli gelmediği hallerde ise hukuki yollara başvurulması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 38'inci maddesinde yer verilen; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsili ile yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen işlemlerin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduklarına ilişkin hüküm dikkate alındığında, futbol müsabakalarından elde edilen satış hasılatı üzerinden alınması gereken Bakanlık payının tarh, tahakkuk ve tahsilinden sorumlu olanlarca bu sorumluluklarını yerine getirmedikleri/getiremedikleri anlaşılmaktadır.

Buna göre, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinin futbol müsabakalarından elde edilen bilet satış hasılat rakamlarına doğrudan ulaşımını sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılması, satış hasılatı üzerinden hesaplanan Bakanlık payının tahakkuk işlemlerinin yapılması ve bu tutarların tahsili için her türlü önlemin alınarak sürecin etkin bir biçimde işletilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Bakanlık Projelerine Ait Usul ve Esasların İl Müdürlükleri Tarafından Uygulanması Sırasında Şartnamelere Uygun Olmayan İş ve İşlemlerin Yapılması

Gençlik Hizmetleri, Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü ve Sosyal İşler ve İlişkiler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen projelere ait usul ve esaslarda illerin fiili, fiziki, sosyal ve benzeri imkânları arasındaki farklılıklar gözetilmeden çok ayrıntılı ve kesin düzenlemeler yapıldığı, söz konusu usul ve esaslarda mevcut duruma göre değişiklik yapılamaması sonucu il müdürlüklerinin alımlarında şartnamelere göre eksiklikler ve farklılıklar bulunduğu anlaşılmıştır.

Bakanlığın ilgili Genel Müdürlüklerinin gençlik ve spor faaliyetlerine ilişkin yürüttüğü projelerde, İl Müdürlüklerinin uyması gereken usul ve esaslar bu birimler tarafından hazırlanmaktadır. Projelerin illerde uygulanması sırasında ihtiyaç duyulan hizmet alımları da bu usul ve esaslarda belirlenmektedir. Projelerin uygulandıkları illerde yapılan alımların şartnamelerini, bu usul ve esaslar oluşturmakta ve buna göre alım gerçekleştirilmektedir.

İl Müdürlüklerinin yerinde denetiminde yapılan incelemelerde, bazı projeler kapsamında alınan hizmetlerin şartnamelerde istenen nitelik veya nicelikte olmadığı görülmüştür. Bunun sebebinin ise, şartnamelerde yapılan kesin ve ayrıntılı düzenlemelerde İl Müdürlüklerinin değişiklik yapma yetkisi olmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

“Anadoluyuz Biz”, ”Biz Bir Takımız”, “Gençler Bakanlığında”, “1 Usta 10 Çırak”, “Damla Gönüllülük”, “Mutlu Patiler” gibi projelerin usul ve esaslarında projenin yapılacağı illerin imkân ve koşulları arasındaki farklar gözetilmeksizin; katılacak kişi sayısı, ulaşımda

kullanılacak araç model yılı, organizasyonlar için kiralanacak ekipman ve tefrişat, alınacak malzemeler ve benzerlerinin belirlenmesi uygulamada problemlere sebep olmaktadır.

Şöyle ki, İl müdürlükleri projelerin yürütülmesi sırasındaki alımları büyük çoğunlukla şartname üzerinden götürü bedel fiyat olarak doğrudan temin usulü ile yapmaktadır. İşin gerçekleştirilmesi sırasında bazen şartnamelerde belirtilen hususlar idareden kaynaklı sebeplerle fiilen yerine getirilememektedir. Bazı durumlarda ise, ilde şartnamede istenen alımı yapabilecek bir firmanın bulunmaması veya işin yapılacağı mekânların istenilen özellikteki alıma fiziki olarak elverişli olmaması nedeniyle şartnamede istenilenler yapılamamaktadır.

Bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde;

-Projelerin genelinde belirtilen, 40 katılımcı olması şartının sınav dönemlerine denk gelme ve benzeri sebeplerle sağlanamadığı,

- Eksik katılımcı sayısına bağlı olarak bunların yemek, konaklama ve ulaşım hizmetlerinin de fiilen gerçekleşmediği,

- Araç asgari model yılı, koltuk sayısı veya motor hacminin belirlendiği projelerde, özellikle küçük illerde yeterli firma bulunmadığı ve temin için kısıtlı zaman bulunduğundan bu şartların sağlanmadığı,

- Konser, seminer ve benzeri organizasyon içeren projelerde sahne kurulumu, ses ve ışık sistemi ile gerekli ekipmanlar için belirlenen metraj, adet ve teknik özelliklerin organizasyonun yapıldığı yerlerde zaten mevcut olması ya da teknik olarak yerine getirilmesinin mümkün olmaması sebebiyle eksik, farklı ya da hiç yapılmadığı,

görülmüştür.

Kamu harcamalarında alım yapılacak işe ait şartnamelerin, ihtiyaca uygun nitelik ve niceliğe göre hazırlanması esastır. Ancak bulgu konusu projelerde ihtiyacı belirleyen taraf merkez teşkilatı iken bunu uygulayan taraf ise taşra teşkilatıdır. Bu sebeple, şartnamelere uygun olmayan alımlar gerçekleşmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, projelerde belirli bir standart oluşturulması için ayrıntılı düzenlemeler yapıldığı ancak illerde imkanlar ve gençlerin talepleri doğrultusunda farklı uygulamalar yapılabildiği, bundan sonra bu tür projeler yerine getirilirken bulguda belirtilen hususlara uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Buna göre, kamu kaynaklarının kullanımında görevli olanlar ihtiyacın mevzuata ve işin şartnamesine uygun gerçekleştirilmesinden sorumludurlar. Bulgu konusu olayda, Bakanlık merkez teşkilatı tarafından yapılan uygulama taşra teşkilatı görevlilerinin sorumluluğuna sebep olmaktadır. Bu nedenle, Bakanlık projelerine ait usul ve esasların yalnızca genel çerçeveyi belirleyecek ve tasarruf yetkisini uygulayıcı İl Müdürlüklerine verecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması, Yardım Yapılacak Kulüplerin ve Tutarın Belirlenmesine İlişkin Düzenleme Bulunmaması

Bakanlık tarafından spor kulüplerine yapılacak nakdi yardımlarda, yardım yapılacak spor kulübünün ve yardım tutarının tespitine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmadığı, kulüplerin yardım yapılma şartlarına haiz olup olmadıklarının takip edilmemesi, kulüpler tarafından ilgili harcama belgelerinin sunulmaması ve sunulan belgelerin incelenmemesi nedenleriyle yardımlara ilişkin öngörülmuş denetim mekanizmasının işlemediği görülmüştür.

7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun 21'inci maddesinde; Bakanlığın altyapı ve sporun gelişimine ilişkin konularda spor kulüplerine, spor anonim şirketlerine ve üst kuruluşlara yardımda bulunabileceği, yardımların aynı veya nakdî şekilde yapılabileceği hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin 5'inci fıkrasında, bu madde kapsamında yapılacak yardımlara ilişkin diğer usul ve esasların Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği ifade edilmiştir.

7405 sayılı Kanunun Geçici 3'üncü maddesinde; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin; Bakanlık ve spor federasyonları tarafından çıkarılması öngörülen alt düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar geçerliliğini sürdüreceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Bakanlık tarafından 7405 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi kapsamında çıkarılmış bir yönetmelik bulunmadığından 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun, 7405 sayılı Kanunun 58'inci maddesi ile mülga haline gelen 20'inci maddesine dayanılarak çıkarılan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'ndeki yardıma ilişkin hükümler geçerliliğini korumaktadır.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesinde kulüplerin faaliyetlerini daha iyi bir şekilde yürütebilmelerini sağlamak amacıyla

Genel Müdürlük bütçesinde yer alan ve il müdürlükleri aracılığıyla verilecek yardım ödeneğinin hangi giderler için kullanılabilmesine, 35'inci maddesinde ise yardımlardan yararlanmayacak kulüplere ilişkin düzenlemeler getirilmiştir. Yardıma ilişkin esaslar Yönetmelik'in 36'ncı maddesinde düzenlenmiş olup spor ve gençlik faaliyetleri için yardımlarda eşitlik ilkesinin esas olduğu, yardımın amacı dışında kullanımının tespiti halinde yardımın kesileceği ve iki yıl yardım yapılmayacağı ifade edilmiştir. Yönetmelik'in 37'nci maddesinde kulüplerin aldıkları yardımlara ilişkin harcama belgelerini harcamanın yapılmasını takip eden 15 gün içerisinde il müdürlüklerine teslim edecekleri ve bu belgelerin denetim için saklanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemeler neticesinde; Yönetmelik'in 35'inci maddesi uyarınca spor faaliyetleri için antrenörü bulunmayan yahut mahalli veya deplasmanlı liglere katılmayan kulüplere yardım yapılması mümkün olmamasına rağmen il müdürlükleri tarafından bu kapsamda bir inceleme yapılmadığı anlaşılmıştır. Diğer taraftan 2020 ve 2021 yıllarında yardım yapılan bazı spor kulüplerinin bu yardıma ilişkin harcama belgelerini, harcamanın henüz yapılmadığı gerekçesi sunmadıkları ancak 2022 yılında bir kez daha yardım aldıkları görülmüştür. Örneğin İstanbul Gençlik ve Spor Müdürlüğü tarafından ... Derneğine 2021 yılında 625.000,00 TL, 2022 yılında ise 1.005.200,00 TL nakdi yardımda bulunduğu ancak Derneğin sadece 3 antrenörünün bulunduğu, faal sporcusunun ise bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca Derneğin 2021 yılında 221.955,05 TL tutarında 2 adet, 2022 yılında ise 15.809,04 TL tutarında 1 adet olmak üzere toplamda 237.764,09 TL tutarında harcama belgesi sunduğu görülmüştür.

Dolayısıyla yardım yapılamayacak kulüplerin sürekli ve etkin bir biçimde takip edilmediği, yardıma ilişkin harcama belgelerinin takip ve kontrolünün yapılmadığı mevcut durumda yardımın denetimine ilişkin Yönetmelik hükümlerinin uygulanma alanı bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 36'ncı maddesinde yer alan yardımlarda eşitlik ilkesinin esas olmasına ilişkin ifadenin de, eşitliğin hangi ölçütler çerçevesinde sağlanacağı ayrıntılı ve açık bir biçimde düzenlenmediği için uygulamada bir geçerliliği bulunmamaktadır. Kulüplere verilecek nakdi yardım miktarlarının tespitinde bir ölçüt olarak kabul edilebilecek lisanslı veya faal sporcu sayıları açısından yapılan değerlendirme neticesinde; yüksek nakdi yardım alan bazı spor kulüplerinin lisanslı ve/veya faal sporcusunun bulunmadığı yahut çok az sporcusu bulunduğu buna karşın hiç yardım almayan veya ortalama tutar olan 15.000,00 TL yardım alan bazı

kulüplerin yüksek sporcu sayılarına sahip oldukları görülmüştür. Ülke çapında yapılan bir organizasyona katılma vb. istisnai durumlar hariç lisanslı sporcu sayısı aynı olan kulüplerin birbirinden bu kadar farklı tutarlarda yardım almaları eşitlik ilkesinin sağlanması için bir takım somut ölçütler geliştirilmesi gerektiğinin bir göstergesidir.

Kamu idaresi cevabında; 7405 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi uyarınca hazırlanması gereken yönetmelik çalışmalarının en kısa sürede tamamlanmasının planlandığı ve bulguda tespit edilen hususların yönetmelik hazırlığında dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Buna göre; 7405 sayılı Kanunun 21'inci maddesi uyarınca spor kulüplerine yapılacak yardıma ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, spor kulüplerine yapılacak yardımlarda eşitlik ilkesini sağlamaya yönelik somut ve şeffaf ölçütler geliştirilmesi ve yapılan yardımlara ilişkin etkin bir denetim mekanizmasının kurulması gerekmektedir.

BULGU 6: Spor Kulüplerinin Bakanlık ile İmzalamış Olduğu Sulh ve Kira Sözleşmesi Hükümlerine Uymamaları ve Sözleşmelerde Belirtilen Yaptırımların Bakanlık Tarafından Uygulanmaması

Bakanlığın bazı spor kulüplerinden olan alacaklarının tahsilini kolaylaştırmak amacıyla kulüpler ile sulh sözleşmeleri imzalandığı ancak bu kulüplerden bazılarının sulh sözleşmeleri ile yapılandırılan alacaklarını süresinde ödemedikleri, bazı spor kulüplerinin ise kira sözleşmeleri ile belirlenen kira taksitlerini süresinde ödemedikleri ve idarenin bunlar için sözleşmelerde yer alan yaptırım hükümlerini işletmedikleri görülmüştür.

a) Sulh sözleşmesi hükümlerine uyulmaması

Bakanlık ile ... Derneği ve ... San. Ve Tic. A.Ş. arasında, Kulüp aleyhine başlatılan icra dosyalarına konu toplam alacak 42.936.544,10 TL ve 1.449.957,60 USD'nin tahsili için 24.09.2021 tarihinde sulh sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşmenin 3'üncü maddesinin (b) bendinde birinci taksitin 27.09.2021 tarihinde, sonraki taksitlerin ise her ayın 15'inci gününde ödenmesi kararlaştırılmıştır. Aynı maddenin (h) bendinde, ilk iki taksitin süresi içinde ödenmemesi veya bir takvim yılı içinde iki taksitin ödenmemesi durumunda, Bakanlığın borcun ödenmesine yönelik 15 gün süreli ihtar çekeceği, bu ihtarla rağmen ödemenin gerçekleşmemesi halinde tüm taksitlerin muaccel hale geleceği hükme bağlanmıştır. Yine aynı maddenin (i) bendinde, Sözleşmede belirtilen hükümlere uyulmaması nedeniyle alacakların muaccel hale gelmesi durumunda Kulüp ve Şirket aleyhine bakiye alacağın %20'si oranında cezai şart

uygulanacağı belirtilmiştir.

Sulh sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin olarak gerçekleştirilen tahsilatlar ayrıntılı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 4: Bakanlık Alacaklarının Tahsili İçin İmzalanan Sulh Sözleşmesi Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Fiili Durum

Taksit Sayısı	Ödenmesi Gereken Tarih	Ödendiği Tarih	Taksit Sayısı	Ödenmesi Gereken Tarih	Ödendiği Tarih
1	27.09.2021	05.11.2021	9	15.05.2022	31.08.2022
2	15.10.2021	05.11.2021	10	15.06.2022	20.09.2022
3	15.11.2021	20.01.2022	11	15.07.2022	14.11.2022
4	15.12.2021	09.03.2022	12	15.08.2022	13.12.2022
5	15.01.2022	02.03.2022	13	15.09.2022	13.12.2022
6	15.02.2022	10.03.2022	14	15.10.2022	13.12.2022
7	15.03.2022	17.05.2022	15	15.11.2022	13.12.2022
8	15.04.2022	25.07.2022	16	15.12.2022	-

Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Tablodan görüleceği üzere, ilk iki taksit süresi içerisinde ödenmemiş, 2021 yılına ilişkin 3 ve 4'üncü taksitler ise 2022 yılında ödenmiştir. Dolayısıyla Sözleşmenin 3'üncü maddesinin (h) bendindeki, ilk iki taksitin süresi içinde ödenmemesi veya bir takvim yılı içinde iki taksitin ödenmemesi durumlarının her ikisi de gerçekleşmiş bulunmaktadır. Ancak bu duruma rağmen Bakanlığın Sözleşme ile kendisine yüklenen ihtar çekme görevini yerine getirmediği buna bağlı olarak sözleşmede belirlenen cezai şartı uygulamadığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan Tablonun detaylı incelenmesi neticesinde, Sözleşme ile belirlenmiş taksit ödeme sürelerine hiçbir tarihte uyulmadığı anlaşılmaktadır. Taksit ödemelerindeki bu gecikmeler için gecikme zammı uygulanmakla birlikte 2022 yılı sonunda kadar geçerli toplam 16 adet taksitin tek birinin dahi süresinde ödenmemiş olması mevcut alacağın tahsilini kolaylaştırmak amacıyla düzenlenen Sözleşmenin amacından uzaklaşıldığı anlamına gelmektedir.

Sulh sözleşmesi hükümlerinin uygulanmamasına ilişkin benzer bir durumun ... Derneği ile imzalanan sözleşme için de geçerli olduğu tespit edilmiştir. Adı geçen kulüp ile imzalanan 26.02.2020 tarihli sulh sözleşmesinin 6'ncı maddesinde mevcut alacağın 36 eşit taksitte ve her taksitin ayın 15'inde ödeneceği hükme bağlanmıştır. Sözleşmenin 12'nci maddesinde üst üste 3 taksitin ödenmemesi halinde sulh kapsamında vazgeçilen yasal faizlerin de tahsil edileceği hükme bağlanmıştır. Sulh sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin olarak gerçekleştirilen tahsilatların incelenmesi neticesinde; 2022 yılı sonuna kadar ödenmesi gereken 17 taksitten sadece 7 tanesinin ödenmiş olduğu, yapılan ödemelerin ise sözleşmede belirlenen tarihlerden

farklı olduğu görülmüştür. İl Müdürlüğü tarafından tahsil edilmeyen alacaklara ilişkin alacak dosyası açıldığı ancak sözleşmenin feshine ve sözleşmede belirtilen cezai şartların uygulanmasına ilişkin gereğinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; borçların yapılandırılmasına ilişkin sulh taleplerinin karşılanmasında yetkinin 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine ilişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümleri dikkate alınarak İl Müdürlüklerine verildiği ve bu çerçevede sulh sözleşmelerine aykırı durumların İl Müdürlükleri tarafından takip edildiği ve İl Müdürlükleri tarafından tespit edilen hususların ivedilikle Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne iletildiği ifade edilmiştir.

Bulguda sulh sözleşmelerine aykırı uygulamalar somut örnekler verilmek suretiyle ve detaylı olarak açıklanmasına karşın idare cevabında bahse konu somut olaylara ilişkin bir açıklama yapılmamıştır. Ayrıca 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 14'üncü maddesi uyarınca bahse konu alacakların İl Müdürlüklerinin değil Bakanlığın alacakları olduğu dikkate alındığında sulh sözleşmesi yapma yetkisinin İl Müdürlüklerine verilmiş olması merkez teşkilatın bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

b) Kira sözleşmesi hükümlerine uyulmaması

Bakanlık ile ... San. Tic. A.Ş. arasında Vefa Stadyumunun kiralanmasına ilişkin sözleşme imzalanmış olup kira bedelinin belirlenen tarihlerde 4 taksit halinde ödenmesi taraflarca kararlaştırılmıştır. Sözleşmenin 7'nci maddesinde üst üste iki kira bedelinin ödenmemesi veya geç ödenmesi halinde sözleşmenin feshedileceği hükme bağlanmıştır. Yapılan incelemede, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, sözleşme kapsamında 2021 ve 2022 yıllarında ödenmesi gereken toplam 9 taksitin hiçbirinin süresinde ödenmediği ancak sözleşmenin feshine ilişkin bir girişimde bulunulmadığı görülmüştür.

Tablo 5: Kira Sözleşmesi Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Fiili Durum

2020-2021 Dönemi		2021-2022 Dönemi		2022-2023 Dönemi	
Ödenmesi Gereken Tarih	Ödendiği Tarih	Ödenmesi Gereken Tarih	Ödendiği Tarih	Ödenmesi Gereken Tarih	Ödendiği Tarih
14.10.2021	15.06.2021	14.10.2021	22.11.2021	14.10.2022	23.11.2022
14.01.2021	15.06.2021	14.01.2022	10.02.2022	14.01.2023	-
14.04.2021	13.08.2021	14.04.2022	5.05.2022	14.04.2023	-
14.07.2021	28.09.2021	14.07.2022	17.08.2022	14.07.2023	-

Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Benzer bir durum Antalya Stadyumunun ve müstemilatında bulunan ticari alanların ...

Derneği'ne 3 yıllığına kiralanmasına ilişkin kira sözleşmesinin uygulaması için de geçerlidir. Sözleşmenin 16'ncı maddesinde yıllık kira bedelinin 4 taksitte ve sözleşmede yazılı tarihlerde ödeneceği, 24'üncü maddesinde kira bedelinin ödenmemesi halinde bu durumun giderilmesi için 30 günlük süre verileceği, aykırılığın bu süre içerisinde de giderilmemesi halinde sözleşmenin tek taraflı feshedileceği ve yıllık kira bedeli tutarında ayrıca tazminat alınacağı hüküm altına alınmıştır. Yapılan incelemede; 2020-2022 yılları arasında ödenmesi gereken 10 taksitten 4'ünün henüz ödenmediği, kalan 6'sının ise sözleşmede belirtilen tarihlerden ortalama 11 ay sonra ödendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, kira sözleşmesi hükümlerine uyulmamasına ilişkin tespitler ile ilgili bir açıklama bulunmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 38'inci maddesinde, kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsili ile yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen işlemlerin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları belirtilmektedir. Bu çerçevede sulh ve kira sözleşmelerinin uygulanmasında ve sözleşmeler kapsamındaki alacakların tahsil edilmesinde yetkili ve görevli olanlarca bu görevlerin yerine getirilmediği anlaşılmaktadır.

Buna göre, Bakanlık alacaklarının tahsilini kolaylaştırmak amacıyla düzenlenen sözleşme hükümlerinin spor kulüplerince uygulanıp uygulanmadığının ve kira alacaklarının süresinde ödenip ödenmediğinin takibi, sözleşmeye aykırı durumların mevcudiyeti halinde sözleşmede öngörülen cezai şartların uygulanması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tahsis Süresi Sona Eren Taşınmazların Tahliye Edilmemesi ve Bunlar İçin Ecrimisil Alınmaması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Geçmiş yıl denetimlerinde örnek olarak gösterilen hatalı uygulamalar düzeltilmiş olmakla birlikte aynı hatalı uygulamanın farklı birimler itibarıyla devam ettiği görülmüştür.
Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması ve Yardım Yapılacak Kulüplerin Seçiminde Objektif Ölçütler Belirlenmemiş Olması	2021	Yerine Getirilmedi	Hatalı uygulamaya devam edildiği görülmüştür.